
From: Philip Alexiev <
Sent: 19 декември 2020 г. 18:53
To: r.galabova@sofia.bg
Subject: Проект (предварителен вариант) на "Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г."
Attachments: Становище Програма Въздух.pdf

Здравейте,

Приложено Ви изпращам становище относно Проект (предварителен вариант) на "Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г."

Поздрави,

Алексиев

До
г-жа Десислава Билева
заместник-кмет на Столична община

Относно: Проект (предварителен вариант) на "Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г."

Уважаема г-жо Билева,

Бих искал да Ви обърна внимание на някои съществени слабости в Проекта, които значително ще ограничат шансовете на Столична община успешно да се справи с нетърпящия отлагане проблем с чистотата на въздуха в София.

1. Анализът в частта „Автотранспорт“ е непълен и не отчита важни специфични обстоятелства, съответно предложените мерки са недостатъчни за постигане на поставените цели.

Не е отчетено влиянието, което трафикът оказва върху замърсяването непосредствено около самата улична мрежа, където интензивното движение в градската среда създава изключително високи и опасни за човешкото здраве концентрации на вредни газове и прахови частици. През последните години с рязкото нарастване на дизеловия автопарк този проблем съвсем се задълбочи. Не малка част от старите дизели при всяко подаване на газ бълват черни облаци от сажди. Нима не Ви прави впечатление, че дори и един стар дизелов автомобил да премине по някоя от уличките в центъра на града, след него продължително време остава остра неприятна миризма? В подобни случаи за какво качество на живот в града можем да говорим? Нима жителите на София трябва да дишат на пресекулки или да ходят с маски, ако искат да не се интоксикират? Още повече, че според изследванията на Световната здравна организация и много други авторитетни научни организации, единствено дизелът от автомобилните горива е класифициран като канцероген и то от първо (най-опасното) ниво.

В тази връзка Ви предлагам в Програмата да бъдат включени и приложени на практика следните мерки:

- Спешна законодателна инициатива (например чрез МОСВ или някой от местните депутати) за промяна на Закона за местните данъци и такси, която да даде на общините право по своя преценка да облагат регистрираните МПС-та на тяхна територия и според вида на използваното гориво. По този начин ще се даде инструмент в ръцете на общините чрез икономическа мярка да регулират (ограничат) нарастването на престарелия дизелов автопарк. В този случай, популистки аргументи от рода на това, че хората са бедни биха били

крайно несериозни и непрофесионални. Например – елементарните калкулации показват че експлоатацията на автомобил на газ е по-евтина в сравнение с този на дизел, а замърсяването е в много пъти по-малко;

- Налагане на ефективен контрол върху годишните технически прегледи и пунктовете/сервизите, които ги извършват с цел спиране на масовите измами при замерване на вредните газове. Съответно, чрез инициране на промени в нормативната база, да се даде възможност на общинските власти да санкционират, включително затварят пунктовете/сервизите, които си позволяват да мамят при извършването на годишните технически прегледи;
 - Съвместни екипи на общината и КАТ да извършват не само редки и кампанийни проверки, а ежедневен контрол с газ-анализатори на движещите се автомобили на територията на града и при установяване на наднормени емисии, нарушителите да бъдат спирани незабавно от движение. Предлаганата мярка с много малко усилия ще има голям практически ефект, особено по отношение ограничаване замърсяването от евтините и престарели дизелови автомобили (чиято пазарна стойност рядко надвишава половин средна работна заплата за София), които бълват черни канцерогенни облаци по улиците на града и обгазват децата ни и нас. По данни на самата Столична община, сравнително ограничен процент от движещите се автомобили са причина за голяма част от замърсяването от трафика в града. Когато започнат да бъдат спирани от движение подобни нарушители, много бързо ще се разчуе и ще започнат да изчезват от улиците;
 - В продължение на много години автопроизводителите рекламираха и промиваха съзнанието на потребителите относно „предимствата“ на дизеловите автомобили. Скандалите като „Дизелгейт“ през последните години ясно показаха огромната опасност за човешкото здраве от интензивното използване на тази силно замърсяваща канцерогенна технология. За съжаление, все още много хора не са наясно и подценяват тази опасност, включително когато правят избор какъв автомобил втора ръка да закупят. Предлагам Столична община да задели примерно 100 хил. лева годишен бюджет за информационни дейности сред жителите на града. Могат да бъдат поканени за съдействие и авторитетни медии, част от които със сигурност биха подкрепили подобна инициатива, което съответно би умножило многократно ефекта от подобна мярка.
2. Анализът не прави разлика между вредното влияние на естествените източници на замърсяване и антропогенните такива. Нима е сериозно, да не се отчита разликата във вредното влияние върху човешкото здраве на праха от естествен източник (например почвена ерозия) и силно канцерогенното действие на дизеловите газове и прахови частици? Съответно, предлаганите мерки в Програмата се насочват единствено според количествените параметри, но не и според „качествените“

(степената на вредност)!? Следователно, мерките в Програмата приоритетно следва да прицелват най-опасните елементи, като например замърсяването от старите дизелови автомобили и горенето на опасни отпадъци.

3. По отношение на мерките, свързани с отоплението на твърди горива.

След като Столична община по няколко програми е осигурила финансиране за подмяна на уредите за отопление или монтиране на филтри на комините на домакинствата, следващата логична стъпка е да се предвиди като мярка в края на периода на Програмата, а именно 2026 г., забрана за отопление с твърди горива, ако съответното домакинство не е подменило старите си уреди и няма монтиран филтър на комина. Тази мярка няма да засегне негативно дори домакинствата с най-нисък социален статус, каквито са „политическите“ притеснения, защото въпросните домакинства ще са имали достатъчно дълъг срок (пет години) безплатно (за сметка на Общината/данъкоплатците) да подменят отоплителните си уреди или да си монтират филтри на комините.

Друга много ефективна мярка би била на територията на Столична община спирането на енергийните помощи за въглища и дърва и пренасочването им единствено за пелети, екобрикети, електроенергия, газ и парно.

С уважение,

Филип Алексиев